

Cudatîyên Zimanê Devkî û Nivîskî Di Çarçoveya Berhevkarîya Folklorê Da

Di Kurdî da, zimanê devkî ji gellek alîyan va ji zimanê nivîskî vediqete. Tecrubeya zimanê devkî, ji zimanê nivîskî zêdetir e. Zimanê devkî ev çend hezar sal in li dar e, lê zimanê nivîskî –mirov çend berhemên Kurdî ên sereke bide alîyekî– di vê sedsala bihurî da derfet bi dest xistîye. Lewma jî gellek tiştên Kurdan, dengî ne û derbasî nivîsê nebûne. Li Bakurê Kurdistanê ev çend salên dawî, hewldana berhevkarîya karê folklorê he ye, lê mixabin di vî karî da pirrî caran qaîdeyên berhevkirina karê folklorê tên pêpeskirin. Yek ji qaîdeya folklorê ya sereke ew e ku divê mirov bi tu awayî dest nede gotina ku tê neqîlkin. Divê mirov tiştinan ji gotinê kêr neke û tiştinan jî li gotinê zêde neke. Çi çawa hatibe gotin, divê wisa bê nivîsîn. Wextê mirov bala xwe dide metnên xebatên folklorîk ên roja me, mirov dibîne bê kîjan peyv û qertaf li gotinan hatine zêdekirin. Ji bo karê berhevkarîyê baş bê kirin divê mirov hay ji cudatîyên di navbera zimanê devkî û nivîskî da he be. Di çarçoveya karê folklorîk da, min bala xwe da gotinên gelî, keresteyên berhevkirî û gellek berheman û min hin cudatîyên zimanê devkî û nivîskî tespît kirin.

1. Ketina Dengdêran

Di zimanê devkî da pirrî caran ji bo sivikkirinê dengdêr dikevin. Dengdêra ku herî zêde dikeve “i” ye û ev dengdêr pirrî caran ji kîteya nava lêkera raweyî û ji navdêran dikeve. Bi vî awayî kîteyek kêr dibe û vegotin hêsantir dibe.

1.1 Ketina Herfa Navîn

Pirrî caran di peyvên sê-çar kîteyî da dengdêra kîteya navîn dikeve.¹ Bi vî awayî peyv dibe du kîte û vegotina wê hêsantir dibe.

Mînak:

Bigire	Bigre
Digirin	Digrin
Difirişom	Difroşim
Nemirim	Nemrim
Birjînin	Birjînin
Nepeyive	Nepeyve
Nayîne	Nayne
Sebira wan	Sebra wan

¹ Pirr kêr be jî carna herf ji serê peyvê dikevin. “Hewqas-Ewqas-Wiqas”

Bivîrê me	Bivrê me ²
Evîya	Evyay
Carînan	Carna

1.2 Ketina Herfa Raveberê

Wextê di ravekê da veqetandek tèn ser peyvên ku herfa wan a dawîyê dengdêr e³, herfa dawî ya peyvê dikeve.

Mînak:

Axayê we	Axê we
Maseya we	Masa we
Mamosteyê me	Mamostê me
Hesteyê min	Hestê min ⁴

1.3 Ketina Qertafa Dîyarîyê

Qertafa dîyarîyê ya nêr, “-î” di zimanê devkî da pirrî caran nayê bikaranîn, lê di nivîsê da ji bo zimanekî têkûz tê bikaranîn.

Mînak:

Hesenî ji min ra got.	Hesen ji mi ra go.
Dîkî ew xwar.	Dîk ew xwar.

1.4 Ketina Qertafên Veqetandekê

Qertafên veqetandekê di zimanê devkî da carna ji peyvê dikevin. Pirrî caran piştî qertafa nenasîyê nayên bikaranîn.

Mînak:

Hevaleka baş e	Hevalek baş e
Derîyekî xweş	Derîyek ⁵ xweş
Çû nava wan	Çû nav wan

² Peyvên dukîte yên ku di kîteya wan a dawîyê da herfa “i”yê he ye wextê qertafên veqetandekê tèn ser wan ew dengdêr dikevin, “*sebir* > *sebra min*, *debir* > *debra me*”.

³ Ev deng bêhtir “a” û “e” ne.

⁴ Carna di vî awayî da, herdu herfên dawîya peyvê jî dikevin, “*gunehê min* > *gunê min*”. Ev jî rê li ber tevlihevîyê vedike.

⁵ Carna qertaf diguhere û *dibe* “*ik-ik*”; “*derîyik xweş* > *derîk xweş*”.

1.5 Ketina Herfa Qertafa Nenasîyê

Qertafa nenasîyê ya yekjimar “-ek” wextê di axaftinê da tê bikaranîn pirrî caran herfa “e”yê jê dikeve.

Mînak:

Dareka mezin	Darka mezin
Rojekê	Rojkê
Hinekî	Hinkî
Mêrikekî	Mêrikkî ⁶
Jinikê	Jinikkê
Panotekî	Panotkî
Qurtekî	Qurtkî
Rovîyekî	Rovîkî
Tiştêkî	Tiştî

1.6 Ketina Qertafa Cînavka Kesîn

Qertafa kesê sisêyan a yekjimar “-e” di zimanê nivîskî da û di dema borî ya têdayî da pirrî caran dikeve. Lê di zimanê devkî da li hin herêman tê bikaranîn. Di kesê diduyan da jî li hin herêman qertafa dawîyê “î” dikeve, lê di nivîsê da tê bikaranîn.

3

Mînak:

Ew hate ⁷	Ew hat
Ew ketê	Ew ket
Ew mire	Ew mir
Tu hatî	Tu hat ⁸

1.7 Ketina Qertafa Raweya Fermanî

Di zimanê devkî da, qertafa raweya fermanî ji bo gotin bêhtir sivik bibe carna ji lêkerê dikeve. Di rewşa fermanî da lêker kurt dibe. Di zimanê nivîskî da ev tê parastin.

Mînak:

Bikuje	Bikuj
Bike	Bik
Bisekine	Bisekin > Bisek > bise > bis
Bibêje	Bibê > bê
Dibêje	Dibê

⁶ Wextê peyv “mêrikek” be, dibe “mêrikkî”. Qertafa “î”yê bivênevê lê zêde dibe.

⁷ Di zimanê nivîskî da ev qertaf nayê tercîhkirin, rê li ber tevlihevîya raweyên deman vedike.

⁸ Ev awa, li herêma Mêrdînê he ye.

1.8 Ketina Herfên Qertafên Deman

Pirrî caran di zimanê devkî da, di dema niha da, herfa qertafa demê “i” wextê ku berî dengdêreka dirêj bê dikeve. Herweha di neyînîya dema raweyê da jî “e”ya qertafa neyînî dikeve.

Mînak:

D <i>i</i> avêje	Davêje/Davê
D <i>i</i> axive	Daxive
D <i>i</i> êşe	Dêşe/Têşe
Neavêje	Navêje
Neajo	Najo

1.9 Ketina Herfa Daçekan

Di cînavkên lihevxiştî da, carna dengdêra daçekê dikeve û gotin hinekî din jî kurt dibe.

Mînak:

Ew pê ra çû.	Ew pê'r çû
Ji min ra nebêje.	Ji mi'r nebêje.

L <i>i</i> hev	Lev
J <i>i</i> hev	Jev
B <i>i</i> wê/wî	Pê
J <i>i</i> wê/wî	Jê

2. Ketina Dengdaran

Di zimanê devkî da pirrî caran ji bo sivikkirinê dengdara li dawîya peyvê dikeve. Herfên “b, t, n, k,”ê hinek ji wan herfan in. Lê bêhtir herfa “b” û “n”yê ji dawîya peyvên dikevin.

Mînak:

Min g ot	Mi go
Hevalan n da	Hevala da
Li ser çavan n	Li ser çava
Sê çar caran n	Sê çar cara
Her duyan n	Herduya
Yan tu yan n ew	Ya tu ya ew
Carinan n diçû	Carna diçû
Were bal l wî	Were ba wî
Dî t	Dî
Didî t	Didî

Destmêj	Desmêj
Dest pê kir	Des pê kir
Guneh e	Gune ye
Qaneh bû	Qane bû
Ne h kes bûn	Ne kes bûn
Wela h / Wele h	Wela / Wele
Zarok	Zaro
Limêj	Limê
Ya ku	A ku
Ez dibêm	E dibêm
Çiqa s lazim e	Çiqa lazim e
Xera b bû	Xera bû
Ez diçim	E diçim

2.1 Ketina Herfa Qertafa Veqetandekê

Herfa qertafa veqetandeka pirrjimarîyê “n” li dawîya peyvan e û pirrî caran di zimanê devkî da dikeve û nayê gotin.

Mînak:

Darên wan jêkirin.	Darê wan jêkirin.
Çîyayê n me bilind in.	Çîyayê me bilind in.
Ê n xweşik ew in.	Ê xweşik ew in.
Derman bixe çavê n xwe	Derman bixe çavê xwe.
Li ser çavê n min	Li ser çavê min

2.2 Ketina Herfa Qertafa Dîyarîyê

Herfa qertafa dîyarîyê ya pirrjimar “n” di zimanê devkî da pirrî caran dikeve û nayê gotin.

Mînak:

Hevala n deng nekir.	Hevala deng nekir.
Cotkara n cotê xwe kir.	Cotkara cotê xwe kir.
Darên gûza n mezin in.	Darê gûza mezin in.
Mala zaroka n vala bû.	Mala zaroka vala bû.

2.3. Ketina Herfa Paşdaçekê

Wextê ku cînavk dikevin nava daçekan, carna herfa dengdar a daçekê dikeve, herfên cînavkê jî dikevin û herfa dengdêr a daçekê bi cînavkê va tê nivîsîn.

Mînak:

Ji **min** ra got. Ji ma got.
 Ji **te** ra dibêjim. Ji ta dibêjim.

2.4 Ketina Herfên Kîteyan

Carna ji bo rewanbêjîya gotinê du herf bi hev ra ji peyvê dikevin. Ev yek bêhtir di lêkeran da û di nava peyvê da çêdibe.

Mînak:**Ji lêkeran**

Rad ih êje	Radêje
D ih êm	Têm
N ih êrî	Nêrî
Bin ih êre	Binêre
Dig ih îne	Digîne
D ih ere	Dere
Na h ere	Nare
N eh at	Nat.
Nizani m	Nizam
Tune ye	Tune
Tu bû ya	Tu ba

Ji Navan

H işyar	Şîyar
Vê sib ê	Vê sê
Malê diny ya yê	Malê dinyê/dinê
Xw eh a wê	Xwa wê

3. Ketina Pêşdaçekan

Di daçekan da pirrî caran pêşdaçek dikeve.⁹ Hin caran paşdaçek jî dikeve. Di cînavkên lihevxiştî da dengê herfa daçek û cînavkê dikeve.

Mînak:

B i paş da hat.	Paş da hat.
B i qasî te xwar.	Qasî te xwar.
D i ser ra girt.	Ser ra girt.

⁹ Carna herfa daçekê ji bo sivikirinê dikeve, “*Ha l’ nav dara...*”

Bi ser da çû.	Ser da çû.
Bi şûn da hat	Şûn da hat.
Bi wê da çû	Wê da çû.
Di vir da hat.	Vir da hat.
Li ser çavên min	Ser çavê min
Bi xêr hatin	Xêr hatin

Ber bi malê çû	Ber bi malê va çû
Dar di şorbeyê kir	Dar di şorbeyê da kir

Ji wê hez kir	Jê hez kir
Li wê nihêrî	Lê nihêrî

4. Ketina Qertafa Demê

Qertafa dema niha “*di*” di lêkerên “*zanîn*” û “*karîn*”ê da û qertafa dema bê û raweyên xwestekê “*bi*”, di zimanê devkî da pirrî caran ji lêkerê dikeve.

Mînak:

Di karim	Karim
Di zanim	Zanim

Dê çê bi be	Dê çêbe
Dê çê bi ke	Dê çêke
Lê bi keve	Lê keve
Jê bi ke	Jê ke
Kerem bi ke	Kerem ke

5. Guhertina Dengê Daçekan

Di paşdaçekan da bi pirranî herfa “*a*”yê he ye, klasîkên me, keresteyên folklorîk û gellek kes paşdaçekan bi “*a*”yê bi lêv dikin, li hin deverên Mêrdînê û li alîyê Rojavayî hin dever carna bi tenê “*r*”yê bi şid dibêjin carna *nîv-“e”yêkê* lê zêde dikin.¹⁰ Di zimanê nivîskî da herdu awa jî he ne.

Mînak:

Di vir da	Di vir di	Di vir de
Di wir ra	Di wir ri	Di wir re
Bi vir da	Bi vir di	Bi vir de
Bi wir va	Bi wir vi	Bi wir ve

¹⁰ Ji bo agahîyên zêdetir, <http://www.amidakurd.net/pel/Pirsgirêka-Dengê-Daçekan.pdf>

Bi min ra	Bi min ri	Bi min re
Ji min ra	Ji min ri ¹¹	Ji min re
Ji wir va	Ji wir vi	Ji wir ve
Ji wir da	Ji wir di	Ji wir de

6. Guhertina Veqetandekê

Qertafa veqetandekê ya mê “a” wextê ku piştî qertafa nenasîyê tê di zimanê nivîskî da dibe “e”. Qertafa veqetandekê ya nêr “ê” piştî qertafa nenasîyê dibe “î”. Qertafa veqetandekê ya pirrjimarîyê “ên” jî piştî qertafên nenasîyê di zimanê nivîskî da dibe “ine”. Lê di zimanê devkî da pirrî caran ev ne wisa ye. Li hin herêmên Behdînan jî veqetandeka pirrjimarîyê “ên” dibe “êd-êt”. Herweha bê qertafa nenasîyê jî carna qertafa veqetandekê “ê” dibe “î”.

Mînak:

Piştî Qertafên Nenasîyê

Yekjimar

Hevale a min	Hevale e min
Dare a mezin	Dare e mezin
Hevale ê min	Hevale î min
Mêrike ê dîn	Mêrike î dîn

Pirrjimar

Hevalin ên min	Hevaline min ¹²
Darin ên min	Darine min

Hîn ê min	Hîn î min
Pişt ê min	Pişt î min
Rast ê min hat	Rast î min hat
Hember ê min	Hember î min
Hevalê min ê rind	Hevalê min î rind
Heval ên min	Heval êd min

7. Guhertina Qertafên Cînavkên Kesîn

Di zimanê nivîskî da qertafa kesê sisêyan “e” ye, ev qertaf di zimanê devkî da carna diguhere dibe “i” li hinek herêman dibe “a” û “o” û “ê”. Herweha li hinek herêman qertafa pirrjimarîyê “in” jî dibe “î”. Li hin herêmên Behdînanê “e” bi awayê “it”ê ye.

¹¹ Li herêma Mêrdînê pirrî caran dengê “e” yê li paşdaçekan nayê zêdekirin bêhtir “r” bi şid tê gotin. Ji mi ‘r gotin.

¹² Di vî awayî da peyva “hin”ê tê bikaranîn. “Hin hevalên min.”

Mînak:

Kesê Sisêyan (*e-i*) (*e-a*) (*e-o*) (*e-ê*)

Çêdike	Çêdiki > Çêdika
Dixwe	Dixwi > Dixwa
Didê	Didi
Dinêre	Dinêri
Jê ke	Jê ki
He ye	He yi
Dixwe	Dixwa
Diçe	Diço
Rûdine	Rûdinê
Dirêje	Dirêjê

Kesê Sisêyan (*e-it*)

Dibe	Dibit ¹³
Diçe	Diçit

Kesê Pirrjimar (*e-i, in-î*)

He ne	He ni
Em biçin	Em biçî

Kesê Diduyan (*e-î*)

Tu hatîe	Tu hatîî
----------	----------

8. Guhertina Cînavkan

Herçiqaş di zimanê nivîskî da cînavk dîyarkirî bin jî, li gorî hin herêman awa û dengên cînavkan diguherin.

Mînak:

Tu	Tû/Ti
Wê ¹⁴	Ewê
Wî	Ewî
Wan	Ewan
We	Hewe
Hûn	Win

9. Guhertina Qertafa Dîyarîyê

Di zimanê devkî da carna qertafên dîyarîyê ji dêvila hev tèn bikaranîn. Ev bêhtir piştî qertafa nenasîyê “-ek”ê û ji bo gotinê sivik bike tê kirin.

¹³ Ev awa, li Botan û Behdînan he ye.

¹⁴ Di ravekê da carna cînavk dikeve û herfa “y”yê li peyvê tê zêdekirin, “mala wî” dibe “mala’y”

Mînak:

Rokê	Rokî
Jinikkê	Jinikkî
Darkê	Darkî
Malkê	Malkî

10. Guhertina Dengdêran

Di hinek peyvan da li gorî herêman hin dengdêr diguherin, di zimanê nivîskî da ji ber ku rêbereka rastnivîsê tune ye, ev pirsgirêk çareser nebûye, dengdêrên ku diguherin ev in: “a-e”, “u-i”, “e-i”, “u-û”, “i-î”, “û-î” ...

Mînak:

Derve	Dervê
Zira'et	Zirî'et
Cima'et	Cimî'et
Siwar	Siyar
Mela	Mele
Parçe	Perçe
Şikur	Şukur/Şikir
Winda	Wenda
Xelas	Xilas
Xerab	Xirab
Çi ye	Çî ye
Hînkî	Hînkî
Tu kes	Tî kes
Meriv	Mîrov
Herdu	Herdû
Hevdu	Hevdû
Hemû	Hemî
Malek	Malîk
Hevalîk	Hevalek
Hesab	Hîsab
Hîs	Hes
Tijî	Tije/Tejî
Pênce	Pêncî
Jîjo	Jûjî
Xwe	Xwu/Xo/Xu
Fayde	Feyde
Nîkul	Nûkul
Hundîr	Hundur
Rûvî	Rêvî/Rovî
Wîha	Weha
Du meriv	Dî meriv

B ^û ye	B ^î ye
Ç ^û ye	Ç ^î ye
Dişk ^ê ne	Dişk ^î ne
Dist ^ê ne	Dist ^î ne
Dixw ^ê ne ¹⁵	Dixw ^î ne
Bihat ⁱ ma	Bihat ^a ma
Biç ^û ma	Biç ^a ma
Ez b ^û ma	Ez b ^a ma.

11. Guhertina Dengdaran

Di hinek peyvan da li gorî hin herêman dengdar guherîne. Hin dengdarên ku diguherin ev in: “b-v” “b-p” “h-w” “d-t” “n-l” “f-v” “d-t” “s-ş”.¹⁶

Mînak:

Di ^b îne	Di ^v îne
He ^b û	He ^v û
^B îye	^V îye
Bira ^b e	Bira ^v e
Si ^b ê	Si ^v ê
Mirti ^b	Mirti ^v
No ^d	No ^t
Biç ^û k	Piç ^û k
Bira	Bi ^l a
^D îne	^T îne
Da ^d îne	Da ^t îne
^D ajo	^T ajo
^D ianî	^T anî
^D ivêje	^T avêje
Şerjêkirin	Serjêkirin
^H ûn	^W in/ ^W ûn
^T u kes	^Ç u kes
Xwe ^y î	Xwe ^d î
^N imêj	^L imêj
He ^b kî	He ^v kî
^W unda	^H unda
Zef ^t	Zey ^t
Ti ^v ing	Ti ^f ing

¹⁵ Şikandin, standin, xwandin. Di van lêkeran da dengê ku hatiye guhertin “a” ye. Lê ji ber ku “a”ya wan hêdî hêdî bûye “e” di dema niha û raweyên din da “ê” bûye “î”.

¹⁶ Dengên rayekên lêkeran jî li gorî deman diguherin, “axaftin > diaxivim, kuştin > dikujin”

12. Guhertina Qertafên Lêkerçêker

Di dema borîya têdayî da du awayên lêkeran derdikeve holê, hinek herêm qertafa “î”yê bi kar tînin hinek herêm jî “îya”yê. Di zimanê nivîskî da bêhtir awayê “îya”ê tê bikaranîn.

Mînak:

Ez jî-m	Ez jîya-m
Ew gerî	Ew gerîya
Ew firî	Ew firîya

13. Guhertina Qertafa Neyînî

Di raweya fermanî da, qertafa neyînî bi pirranî “me” ye. Lê di nivîsê da gellek caran “ne” tercîhkirin.

Mînak:

Meçe	Neçe
Mexwe	Nexwe

14. Racivîn

Ziman, her ku diçe barê xwe sivik dike û rewan dibe. Ji bo herikbarî û kurtbûnê, hinek kîteyên peyvan cîyên xwe didin dengdêrên dirêj, ji vê yekê ra racivîn tê gotin. Racivîn di zimanê nivîskî û devkî da, di herduyan da jî bi cî bûye. Lê meyla zimanê nivîskî ne li ser racivînê ye.

Mînak:

Guhê wî	Goyê wî
Duht	Dot
Guhîtin	Gotin
Xweyîyê wî	Xweyê wî
Lewma	Loma
Bihurîn	Borîn
Bihust	Bost
Rihî	Ronî
Dehnû	Danû
Fahm	Fêm
Kehî	Kanî
Keyf	Kêf
Mehvan	Mêvan
Sibeh	Sibê

D h in	D h n ¹⁷
Gil h	Gil h
Stri h	Stri h
Tiri h	Tiri h
Pêç h	Pêç h
Ri h tin	Ri h tin
Si h et xweş	Siet xweş
G w în	G w n
G w îz	G w z
K w îr	K w r
K w îz	K w z
S w ind	S w nd
X w ar	X w r

15. Guhastina Dengdaran

Di guhastinê da, dengdarên nava peyvê cî diguherînin. Awayên peyvan ên rast li gorî hinek herêman guherîne. Bêhtir herfa “r”yê bi herfên din ra cî diguherîne.

Mînak:

Mi r ib	Mi r ib
Bi n êre	Bi r êre
Cî r an	Cî n ar
Ni h êrt	Ri h êrt
Der v a	Dev r a
Ber f	Bef r
Der w êş	Dev w êş
Des g irtî	Derg g istî
Her v îşim	Hev v îşim
Sed e m	Semed
Şer p eze	Şep p irze
Şar w al	Şal w ar

16. Pêkhatina Herfa Dengdar

Ji bo cînavkên kesîn ên yekjimar, gellek caran ji bo rewanbêjîyê tîpa “w”yê li serê peyvan tê zêdekirin.

Mînak:

Wez ê biçûma wan dîyaran.

Wem ê vî tiştî ji bîr nekin.

Emînê Wehmed digo lê lê Besnayê

¹⁷ Dengdêrên kurt gellek caran li dû dengdêrên dirêj nayên bikaranîn.

17. Guhertina Dengdarên Alîkar

Dengdarên alîkar “*w, b, y*” gellek caran dikevin nava du dengdêran û vegotinê hêsan dikin. Di warê nivîskî da ji van dengan a ku herî pirr tê bikaranîn “*y*” ye. Lê di zimanê me da awayên din jî he ne. Di zimanê nivîskî da, di hinek peyvvan da jî tîpa alîkar “*h*” hatiye tercîhkirin.

Mînak:

Gerîyam Geriham.
Her dûyan Her diwan

Ronahî Ronayî
Avalî Avayî
Perwerdehî Perwerdeyî

18. Tewang

Peyvên nêr, ên ku dengên “*a-e*”yê dihewînin, ji hundirê xwe tîpên tewandin. Ev awa li gorî hin herêman diguhere. Di zimanê nivîskî da jî divê ev awa bê bikaranîn.

14

Mînak:

Ez mast dixwim. Ez mêst dixwim.¹⁸
Ew nan tîne. Ew nên tîne.

Çavkanî:

- Berhevkarîyên Folklorîk Ên Neçapkirî
- Borak Mustafa, Gotinê Pêşîyên Kurda, Weşanên Berfînê, Stenbol, 1996
- Bozarslan, M. Emîn, Ilmê Tûrik, Weşanên Dengê, Stenbol, Çirîya Pêşîn, 2011
- Bozarslan. M. Emîn, Mela Kulî, Weşanên Dengê, Amed, 2013
- Cegerxwîn, Hêvî, Aşîtî, Şefaq, Weşanên Roja Nû, Stockholm, 1982
- Hawar, Kovar 2 cîld, Weşanên Nûdemê, Stockholm, 1998.
- Kolo, Ebdullah Elî, Pendên Kurdî, Weşanxaneya Batmane, Stenbol, 2014
- Lescot, Roger, Memê Alan, Weşanên Avestayê, Stenbol, 2010
- Kürtçede Ses Değişimi, Weşanên Vateyyê, Stenbol, 2013
- Ordîxanê Celîl, Celîlê Celîl, Zargotîna Kurda I-II, Weşanên Aramê, Stenbol, 2013
- Ronahî, Kovar, Weşanên Belkîyê, Stenbol, 2010.

Bahoz Baran

¹⁸ Hinek, vê dîyarkirinê bi qertafan çêdikin. Ez mastî dixwim.